

|                       |       |            |
|-----------------------|-------|------------|
| Keskusvaalilautakunta | § 19  | 03.06.2015 |
| Kaupunginhallitus     | § 270 | 05.10.2015 |
| Kaupunginhallitus     | § 297 | 09.11.2015 |
| Kaupunginvaltuusto    | § 79  | 16.11.2015 |

## Äänestysaluejako 15.10.2016 alkaen

4614/00.00.00/2015

Kesla § 19

Valmistelija: asianhallintapäällikkö Ella Vuorela, puh. 03-849 3305, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jolle ei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden pinta-alasta taikka asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto.

Heinolassa on uuden kaupungin perustamisesta 1997 saakka ollut käytössä jako 11:een äänestysalueeseen. Äänioikeutettuja Heinolassa on nykyisin vajaat 17 000, ja äänestysalueiden äänioikeutettujen määrät vaihtelevat runsaasta 500:sta runsaaseen 2 600:een. Samankokoisissa (17000-23 000 as.) kunnissa on esimerkkejä hyvinkin erilaisista äänestysalueiden määristä, mutta vain yhdessä (Mustasaari) on enemmän äänestysalueita kuin Heinolassa. Siellä niitä on peräti 22. Hollola on jaettu 7 äänestysalueeseen, Pieksämäki puolestaan 3:een. Esimerkiksi Raisiossa (lähes 25 000 asukasta) on käytössä 4 äänestysaluetta, mutta niistä yhden äänioikeutettujen määrä on yli 10 000. Sysmä ja Hartola muodostavat kumpikin vain yhden äänestysalueen. Mäntyharjulla äänestysalueita on 3.

Vaalipäivän äänestyksestä kussakin äänestyspaikassa huolehtii kaupunginhallituksen hyvissä ajoin ennen kutakin vaalia asettama vaalilautakunta, johon kuuluu vähintään viisi varsinaista jäsentä ja tarpeellinen määrä varajäseniä. Vaalilautakuntien jäsenten ja varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa edellisissä vaaleissa vaalipiirissä ehdokkaita asettaneita puolueita. Heinolassa tämä vaalilautakuntien asettaminen kaikille 11:lle äänestysalueelle on osoittautunut työlääksi ja monia käsittelykertoja vaativaksi päätökseksi. Erityisen hankaluuden tähän tehtävään tuovat kuntavaalit, joissa esteellisiä henkilöitä on huomattava määrä (ehdokkaat ja heidän läheisensä).

Vaalien organisointi etukäteiskoulutuksineen, varustejakeluineen, tilakysymyksineen jne vaatii 11 äänestysalueella useamman henkilön työpanoksen. Vaalipäivän äänestyksen kustannukset ovat olleet n. 17 000 €. Esimerkiksi vaalilautakuntien ruokahuolto on jäänyt lautakuntien jäsenten keskenään omalla kustannuksellaan järjestettäväksi. Vertailuna voi todeta, että äärimmäisessä yhden äänestysalueen

mallissa kustannukset jäisivät noin 1 500 €:oon, ja vaikkapa ruuan ja kahvien järjestäminen vaalilautakunnalle olisi toteutettavissa.

Tällä hetkellä Heinolan kaupungilla on 11 äänestysaluetta:

| <i>Äänestysalue</i> | <i>Äänestyspaikka</i> | <i>Äänioikeutetut</i> | <i>Äänestäneet -15</i> |
|---------------------|-----------------------|-----------------------|------------------------|
| 001 Keskusta        | Valtuustotalo         | 2212                  | 543                    |
| 002 Pyhätön         | Heinolan lukio        | 2099                  | 687                    |
| 003 Mustikkahaka    | Salpaus               | 2427                  | 812                    |
| 004 Tommola         | Tommolatalo           | 2339                  | 670                    |
| 005 Jyränkö         | Jyrängön koulu        | 2650                  | 946                    |
| 006 Sinilähde       | Sinil. srk-talo       | 890                   | 390                    |
| 007 Kk eteläinen    | Kk koulu              | 1119                  | 425                    |
| 008 Kk pohjoinen    | Heinola-talo          | 1384                  | 457                    |
| 009 Lusi            | Lusin koulu           | 538                   | 181                    |
| 010 Myllyoja        | Myll. koulu           | 659                   | 287                    |
| 011 Vierumäki       | Vierum. koulu         | 627                   | 263                    |

Viime vuosien vaaleissa suomalaiset, myös heinolalaiset ovat kasvavassa määrin siirtyneet äänestämään ennakkoon varsinaisen vaalipäivän sijasta; nykyisin lähes puolet äänestäneistä äänestää ennakkoon. Vielä vuoden 2000 kunnallisvaaleissa äänestäneistä ennakkoon äänesti vain 22.7 %.

Viime vaaleissa Heinolan varsinaisilla äänestyspaikoilla äänesti 181-946 äänestäjää.

Ehdotus:

Asianhallintapäällikkö (EV): Keskusvaalilautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginvaltuustolle valmistellaan ehdotus äänestysaluejaon muuttamisesta 15.10.2016 alkaen toimitettavissa vaaleissa.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Jatkokäsittely:  
Khal § 270

kaupunginhallitus  
Valmistelija: asianhallintapäällikkö Ella Vuorela,  
puh. 03-849 3305, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Vaalilain mukaan valtuusto päättää äänestysalueista. Päätös tulee voimaan 15 päivänä lokakuuta, jos päätös tehdään ja päätöksestä ilmoitetaan maistraatille viimeistään saman vuoden huhtikuussa.

Seuraavat säännönmukaiset vaalit Suomessa ovat kuntavaalit 9.4.2017.

Kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyä varten on tarkasteltu vaihtoehtoja kaupungin jakamiseksi 3-5 äänestysalueeseen:

Vaihtoehto 1

| <i>Äänestysalue</i> | <i>Äänestyspaikka esim.</i> | <i>Äänioikeutetut 9/2015</i> |
|---------------------|-----------------------------|------------------------------|
| 001 Pohjoinen       | Kirkonkylän koulu           | 2 962                        |
| 002 Eteläinen       | Myllyojan/Vierumäen koulu   | 2 139                        |
| 003 Keskusta        | Valtuustotalo               | 11 396                       |

#### Vaihtoehto 2

| <i>Äänestysalue</i> | <i>Äänestyspaikka esim.</i> | <i>Äänioikeutetut 9/2015</i> |
|---------------------|-----------------------------|------------------------------|
| 001 Pohjoinen       | Kirkonkylän koulu           | 2 962                        |
| 002 Eteläinen       | Myllyojan/Vierumäen koulu   | 2 139                        |
| 003 Keskusta        | Valtuustotalo               | 8 770                        |
| 004 Tommola         | Tommola-talo                | 2 626                        |

#### Vaihtoehto 3

| <i>Äänestysalue</i> | <i>Äänestyspaikka esim.</i> | <i>Äänioikeutetut 9/2015</i> |
|---------------------|-----------------------------|------------------------------|
| 001 Pohjoinen       | Kirkonkylän koulu           | 2 962                        |
| 002 Eteläinen       | Myllyojan/Vierumäen koulu   | 2 139                        |
| 003 Keskusta        | Valtuustotalo               | 6 172                        |
| 004 Tommola         | Tommola-talo                | 2 626                        |
| 005 Jyränkö         | Jyrängön koulu              | 2 598                        |

Vaalipäivän äänestyspaikasta kullakin äänestysalueella päättää vaalilain mukaan kunnanhallitus.

Esityslistan liitteenä 3 on kartta-aineisto vaihtoehtoisista äänestysaluejaoista. Kaupunginhallituksen extranetissä voi tutustua myös äänioikeutettujen asukkaiden asuinpaikkoihin suhteessa äänestysaluejakoon.

Ehdotus: Kaupunginjohtaja (JT): Kaupunginhallitus päättää jättää asian pöydälle.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Jäsen Marko Heino poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Khal § 297 Valmistelija: asianhallintapäällikkö Ella Vuorela,  
puh. 03-849 3305, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Valtuustoryhmien puheenjohtajat ovat neuvotelleet äänestysalue-muutoksista 18.10.2015. Neuvottelussa on päädytty kuuden äänestysalueen kannalle.

| <i>Äänestysalue</i> | <i>Äänioikeutetut</i> |
|---------------------|-----------------------|
|                     | 11/2015               |
| 001 Pohjoinen       | 2954                  |

|               |      |
|---------------|------|
| 002 Eteläinen | 2133 |
| 003 Keskusta  | 3832 |
| 004 Pyhätön   | 2321 |
| 005 Tommola   | 2636 |
| 006 Jyränkö   | 2609 |

Vaalipäivän äänestyspaikasta kullakin äänestysalueella päättää vaalilain mukaan kunnanhallitus.

Äänioikeuden käyttämisen aktivoimiseksi Heinolassa on kaupunginhallitus päättänyt, että vuoden 2017 vaaleihin mennessä ennakoö-  
änestyspaikkoja lisätään ja ehdotus niiden lukumäärästä ja paikoista valmistellaan vuoden 2016 loppuun mennessä.

Esityslistan liitteenä 3 on kartta äänestysaluejaosta kuuteen äänestysalueeseen.

Kaupunginhallituksen extranetissä voi tutustua myös äänioikeutettujen asukkaiden asuinpaikkoihin suhteessa äänestysaluejakoon.

Ehdotus:

Kaupunginjohtaja (JT): Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää äänestysaluejaosta seuraavaa:

1) Heinolan kaupunki jaetaan 15.10.2016 alkaen toteutettavissa vaaleissa 6 äänestysalueeseen pöytäkirjan liitteenä olevan kartan mukaan ja

2) ne henkilöt, joita ei ole väestötietojärjestelmässä merkitty minkään kiinteistön kohdalle, kuuluvat äänestysalueeseen 003 Keskusta.

Päätös:

Jäsen Heino esitti jäsen Virtasen kannattamana, että myös Vierumäki ja Lusi tulee olla äänestysalueina.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta käydyn keskustelun kuluessa jäsen Heino on tehnyt kaupunginjohtajan ehdotuksesta poikkeavan kannatetun esityksen, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että tarvittava äänestys toimitetaan nimenhuutoäänestyksenä niin, että ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan ehdotusta, äänestävät "jaa", ja ne, jotka kannattavat jäsen Heino tekemää esitystä äänestävät "ei". Äänestysmenettelyehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin

7 "jaa" -ääntä (Kuusela, Jaakkola, Karppinen, Koponen, Timonen, Varjo ja Hildén) ja

2 "ei" -ääntä (Heino ja Virtanen)

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen äänin 7 vastaan 2 hyväksyneen kaupunginjohtajan tekemän esityksen asiassa.

Pöytäkirjan liitteenä 2 on kartta äänestysaluejaosta kuuteen äänestysalueeseen.

Jatkokäsittely:  
Kval § 79

kaupunginvaltuusto  
Esityslistan liitteenä 1 on kartta äänestysaluejaosta kuuteen äänestysalueeseen.

Kaupunginvaltuuston extranetissä voi tutustua myös äänioikeutettujen asukkaiden asuinpaikkoihin suhteessa äänestysaluejakoon.

Ehdotus:

Kaupunginhallitus: Kaupunginvaltuusto päättää äänestysaluejaosta seuraavaa:

1) Heinolan kaupunki jaetaan 15.10.2016 alkaen toteutettavissa vaaleissa 6 äänestysalueeseen pöytäkirjan liitteenä olevan kartan mukaan ja

2) ne henkilöt, joita ei ole väestötietojärjestelmässä merkitty minkään kiinteistön kohdalle, kuuluvat äänestysalueeseen 003 Keskusta.

Päätös:

- 1) Valtuutettu Marko Heino esitti valtuutettu Jaana Niemen kannattamana, että lisäksi Vierumäki ja Lusi ovat omina äänestysalueinaan.

Valtuutettu Liisa Aalto esitti valtuutettu Tero Pitkän kannattamana Vierumäen äänestysalueen säilyttämistä edelleen kansalaisten yhdenvertaisuuden perusteella.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta käydyn keskustelun kuluessa on tehty kaksi kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeavaa kannatettua esitystä, joten ensin on suoritettava äänestys niiden välillä.

Puheenjohtaja esitti, että tarvittava äänestys toimitetaan koneellisesti niin, että ne, jotka kannattavat valtuutettu Heino esitystä, jonka mukaan kaupunginhallituksen esitykseen lisätään Lusin ja Vierumäen äänestysaluetta, äänestävät "jaa", ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Aallon tekemää esitystä, jonka mukaan kaupunginhallituksen esitykseen lisätään Vierumäen äänestysalue, äänestävät "ei". Äänestysmenettelyehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin

33 "jaa" -ääntä

4 "ei" -ääntä, ja

6 "tyhjää" -ääntä

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä 8.

Puheenjohtaja totesi kaupunginvaltuuston äänin 33 vastaan 4, 6 tyh-

jää hyväksyneen valtuutettu Heinon esityksen asiassa, joten suoritetaan toinen äänestys voittaneen ja kaupunginhallituksen ehdotuksen välillä.

Puheenjohtaja esitti, että tarvittava äänestys toimitetaan koneellisesti niin, että ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta, äänestävät "jaa", ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Heinon tekemää esitystä, äänestävät "ei". Äänestysmenettelyehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin  
20 "jaa" -ääntä, ja  
23 "ei" -ääntä

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä 9.

Puheenjohtaja totesi kaupunginvaltuuston äänin 23 vastaan 20 hyväksyneen valtuutettu Heinon esityksen asiassa.

Heinolan kaupunki jaetaan 15.10.2016 alkaen toteutettavissa vaaleissa 8 äänestysalueeseen pöytäkirjan liitteenä 10 olevan kartan mukaan.

- 2) Kaupunginvaltuusto hyväksyi kohdan 2 yksimielisesti.

Tiedoksianto:

|       |                                                                                                                                                            |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ote   | Maistraatti<br>Väestörekisterikeskus                                                                                                                       |
| Kopio | keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja Tapio Liljaniemi<br>asianhallintapäällikkö Ella Vuorela<br>rakennusvalvonta<br>paikkatietoinsinööri Jaana Martikainen |